

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 1a1

Tema: Barns liv i tidig historia

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv, förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden. Problematiken kring historiska tidsindelningar utifrån kulturella förutsättningar och händelser i barnens liv under dessa epoker.

Betygskriterium (E)

Eleven beskriver enkelt och översiktligt olika aspekter av barns liv i tidig historia och lyckas koppla dessa till centrala förändringsprocesser och händelser under den valda tidsperioden.

[Gy11, Historia 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till tidig historia (10 min)

- Presentera kursens ämnesinnehåll och mål för lektionen.
- Förklara vitsen med att studera barns liv i generationsperspektiv.
- Ge exempel på olika epoker och händelser där barnens roll är central.
- Ställ frågor för att engagera eleverna och få fram deras förkunskaper.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i grupper om 4-5 för att diskutera barns liv under olika historiska epoker.
- Tilldela varje grupp en specifik epok för att fokusera på.
- Be grupperna sammanställa sina tankar på ett papper.
- Stäm av resultaten i helklassdiskussion.

3. Individuell reflektion (10 min)

- Ge eleverna tid att tänka på hur barnens liv kan spegla samhällsförändringar.

- Be dem skriva ner sina tankar kring hur barns liv har förändrats över tid.
- Ge exempel på en historisk händelse som kan ha påverkat barns liv.

4. Avslutning och sammanfattning (10 min)

- Sammanfatta diskussionerna och reflektionerna.
- Fråga eleverna vad de har lärt sig av denna lektion och deras reflektioner kring ämnet.
- Ge exempel på nästa steg eller fördjupningsområde.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Historiska epoker:** Eleverna lär sig om tidsindelningen och betydelsen av olika epoker i historien.
- **Familjestrukturer:** Hur familjestrukturen såg ut i olika samhällen och dess påverkan på barns liv.
- **Kulturella normer:** Normer och värderingar som påverkar barns uppväxt beroende på tid och plats.
- **Samhällsförändringar:** Stora förändringar som krig och migration och hur dessa påverkar barn.
- **Källkritik:** Utveckla förmågan att kritiskt granska källor och förstå deras kontext.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Barn	En ung människa, särskilt under barndomen.	Kommer från gammalsvenska "barn", besläktat med fornnordiska "börn".
Tidig historia	Period i mänsklighetens historia innan skriftliga källor var vanliga.	Kommer från latin "historia", vilket betyder "berättelse".
Epok	En bestämd tidsperiod i historien med specifika kännetecken.	Kommer från grekiska "epokhē", som betyder "avbrott" eller "punktering".

Diskussionsfrågor

- A. Hur skulle barns liv se ut idag om några historiska händelser hade varit annorlunda? Diskutera möjliga alternativ.
- B. Vilken roll spelar familjestrukturen för barns uppväxt under olika

epoker? Ge exempel.

- C. Hur påverkar dagens samhälle barns rättigheter och livsmöjligheter? Vad kan förbättras?

Aktivitet

Som aktivitet kommer eleverna att skapa en tidslinje där de placerar olika viktiga händelser och förändringar kopplade till barns liv i olika historiska perioder. De ska arbeta i grupper, vara kreativa och använda bilder och texter för att göra tidslinjen visuell och informativ. Varje grupp presenterar sin tidslinje för klassen och förklarar vad de har lärt sig.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad var en viktig faktor som påverkade barns liv i forntiden?	Samhällsstruktur och resurstillgång.
2. Hur kan vi se spår av historiska händelser i barns liv idag?	Genom lagar och kulturella normer.
3. Vad är viktigt att tänka på när vi studerar barn i historisk kontext?	Källkritik och perspektiv.

Hemuppgift

För hemuppgiften ska eleverna skriva en kort uppsats (1-2 sidor A4) där de utforskar livet för barn under en specifik historisk period. De ska använda minst två källor och reflektera kring hur denna period skiljer sig från nutiden. Uppsatsen ska innehålla en tydlig struktur med introduktion, huvuddel och slutsats.

Citat

“Historien är vårt minne med syfte.” – David McCullough, 2001 Detta citat belyser vikten av att förstå vår historia för att bättre förbereda oss inför framtiden. I sanhet, genom att studera barns liv i historien kan vi dra lärdomar och uppdatera våra uppfattningar om nutida frågor som rör barn.

Uppföljning

Vi kommer att följa upp dagens lektion genom att analysera några konkreta exempel på barns liv från en vald epok och se hur dessa exempel håller sig i ljuset av modern forskning och historieskrivning.

Tags: [Lektion](#)